

17.-27.9.2015

WWW.HIFF.FI

RAKKAUTTA & ANARKIAA

28TH HELSINKI INTERNATIONAL FILM FESTIVAL

TIEDOTE 3.9.2015

Julkaisuvapaa

Rakkautta & Anarkiaa -festivaalille lähes 50 kansainvälistä tekijävierasta

AVAINelokuvat

Hiromasa Yonebayashi

Ennen Studio Ghiblin vuosiaan Hiromasa Yonebayashi (s. 1973, Nonoichi) opiskeli Kanawakan taidekorkeakoulussa. Opiskelujen lomassa Maro - kuten kollegat häntä kutsuvat - animoi tv-mainoksia ja piirsi karikatyyrejä. Yonebayashin Ghibli-ura alkoi *Prinsessa Mononoken* (1997) välikuvittajana. *Henkien kätkemästä* (2001) lähtien hän on työskennellyt yhtenä pääanimaattorina kaikissa **Hayao Miyazakin** elokuvissa. Yonebayashin esikoisohjaus **KÄTKIJÄT** (2010) oli Japanissa vuoden katsotuin kotimainen elokuva. Sen jälkeen hän on ehtinyt työskennellä **Goro Miyazakin** *Kukkulan tyttö, sataman poika* (2011) ja Hayao Miyazakin *Tuuli nousee* (2013) -elokuvien pääanimaattorina. **MARNIE - TYTTÖ IKKUNASSA** on Yonebayashin toinen ohjaustyö.

Yonebayashin lehdistöpäivä perjantaina 25.9. Haastattelupyynnöt: Mika Siltala, Cinema Mondo, mikas@cinemamondo.fi

Yoshiaki Nishimura

Yhdysvalloissa opiskellut Yoshiaki Nishimura (s. 1977) liittyi Studio Ghiblin tiimiin palattuaan Japaniin 2002. Hän osallistui *Liikkuva linna* (2004), *Maameren tarinat* (2006) ja *Ponyo rantakalliolla* (2008) -elokuvien promootioon, ja oli mukana lanseeraamassa kahta Ghiblin Japanissa levittämää elokuvaa (*Le roi et l'oiseau* ja *Cheburashka*). Nishimura ansaitsi kannuksensa **Isao Takahatan** *Prinsessa Kaguyan tarun* (2013) vastaavana tuottajana, kuten sittemmin taka-alalle vetäytynyt Ghiblin voimahahmo **Toshio Suzuki** laveasti valaisee **Mami Sunadan** *Unten ja hulluuden valtakunta* -dokumentissa (R&A 2014). **MARNIE - TYTTÖ IKKUNASSA** on Nishimuran toinen tuotanto Studio Ghiblille.

Nishimuralla on rajoitetusti haastattelu-aikaa 25.-26.9. Haastattelutoiveet: Mika Siltala, Cinema Mondo, mikas@cinemamondo.fi

Luc Jacquet

Ranskalainen Oscar-palkittu ohjaaja ja käsikirjoittaja Luc Jacquet (s. 1967) opiskeli eläinbiologiaa ja ekologiaa Lyonin yliopistossa. 1990-luvun alussa Jacquet oli mukana Antarktiksien tutkimusretkellä. Hänen tehtäviinsä kuului merkitä pingviinejä ja kuvata filmimateriaalia. Elokuvassa *The Congress of Penguins* (1993) hän toimi kuvaajana. Jacquet'n esikoisohjaus *Pingviinien matka* voitti parhaan dokumenttielokuvan Oscarin vuonna 2006 ja oli kansainvälinen tapaus. *Pingviinien matkaa* seurasivat elokuvat *Tyttö ja kettu* sekä *Sademetsän tarina*. Jacquet'n uutuus *ICE AND THE SKY (La glace et le ciel)* sai maailman ensi-iltansa Cannesin elokuvajuhlien päätösgaalana. Suomessa Jacquet'n tuorein teos nähdään Ympäristöministeriön *Ilmastopimus Nyt* -seminaarin jälkeen perjantaina 25.9. Luc Jacquet osallistuu myös seminaariin. Mainittakoon, että myös kilpailuhossa ansioitunut Luc Jacquet on uponnut Suomen lapissa suohon *Tyttö ja kettu* -elokuvaan liittyneen tutkimusretken aikana, mutta saapuu siitä huolimatta uudelleen Suomeen.

Jacquet'n haastattelupäivä torstai 24.9. Haastattelutoiveet: Mika Siltala, Cinema Mondo, mikas@cinemamondo.fi

Lisätietoa Ilmastopimus. Nyt. -seminaarista: lyyti.fi/reg/Ilmastopimus_Nyt

Alex Ross Perry

Ohjaaja-käsikirjoittaja-näyttelijä Alex Ross Perry (s. 1984) on opiskellut ja tehnyt uransa New Yorkissa. Itärannikon puhepainotteiseen elokuvaperinteeseen kiinnittyvä Perry debytoi 15 000 dollarin budjetilla kuvatulla *Impolexilla* (2009). Toinen elokuva, sisarussuhdetta raadollisen hauskaasti kuvaava *Color Wheel* sai festivaaliensi-iltansa 2011. Sitä seuranneet *LISTEN UP PHILIP* (2014) ja *QUEEN OF EARTH* (2015) ovat elokuvapari, joka tunkeutuu miehen ja naisen parisuhteen banaaliin ja pimeään ytimeen. Perryn pitkät elokuvat ovat olleet palkintoehdokkaana useilla indie-elokuvafestivaaleilla, mutta toistaiseksi vain *Listen Up Philip* on huomioitu juryn erikoispalkinnolla Locarnossa. *Queen of Earth* sai ensi-iltansa Berliinin elokuvajuhlien Forum-sarjassa helmikuussa 2015. Perryn draamakomediat ovat urbaaneja ihmissuhdekuvaus, joita keventää akateemisen toteava, mutta arkisiin ilmiöihin osuva huumori. Dialogien varassa etenevien elokuvien ytimeä löytyy myös nuoren ihmisyksilön tuskaisen itsekäs, eksistentiaalinen ahdistus, joka vaikuttaa ulkopuolisesta katsojasta hetkittäin koomiselta. Perry mainitsee esikuvikseen muun muassa **Philip Rothin** ja **Thomas Pynchonin** kirjalliset teokset. *Queen of Earth* sai alkusysäyksen **Rainer Werner Fassbinderin** elokuvista ja kiinnittyi laajemmin feministiseen ajattelutapaan.

Alex Ross Perry Helsingissä 21.-24.9.

VIRO-GAALA

Elmo Nüganen

1944-elokuvan ohjaaja Elmo Nüganen (s. 1962, Johvi, Viro) opiskeli teatteriohjausta Tallinnan pedagogisessa yliopistossa ja valmistui Tallinnan konservatoriosta näyttelijäksi vuonna 1988. Vuodesta 1992 alkaen hän on työskennellyt Tallinnan Kaupunginteatterin taiteellisena johtajana. Nüganen on yksi virolaisen teatteritaiteen tunnetuimmista nykyohjaajista. Hän ohjasi ja käsikirjoitti vuoden 2002 virolaisen menestyselokuvan *Nimet marmoritaulussa*. Lukuisien teatteri- ja näyttelijäkrediittien lisäksi Nügasella oli myös rooli parhaan ulkomaisen Oscarin ehdokkaaksi päässeessä virolais-georgialaisessa elokuvassa *Tangerines* (2013).

Maiken Schmidt

Maiken Schmidt (s. 1985) on virolainen tanssija, koreografi ja näyttelijä. Hän on kasvanut maaseudulla ja muutti sittemmin Tallinnaan opiskelemaan koreografiaa ja tanssia valmistuen vuonna 2006. Kaksi vuotta myöhemmin Schmidt aloitti draamaopinnot Viron musiikki- ja teatteriakatemiassa. Nykyisin hän työskentelee Tallinnan kaupunginteatterissa näyttelijänä ja koreografina. Schmidillä on kokemusta kameran kanssa työskentelystä erinäisten tv- ja lyhytelokuvaroolien kautta. 1944 on hänen suurin tähänastinen elokuvaroolinsa.

Kristjan Üksküla

1944-elokuvan pääosanesittäjä Kristjan Üksküla (s. 1987) valmistui Viron musiikki- ja teatteriakatemiasta 2010, mistä alkaen hän on työskennellyt Tallinnan kaupunginteatterissa. Päärooli 1944-elokuvassa on Ükskülan debyytti elokuvanäyttelijänä. Hän on myös *IN THE CROSSWIND* -elokuvan yksi apulaisohjaajista. Näyttelijänä Ükskülan kiinnostuksen kohteisiin kuuluu commedia dell'arte -näyttelemisen ja sen mahdollistama improvisointi. Näyttelemisen lisäksi hän on kirjoittanut ja ohjannut näytelmiä.

Leo Kunnas

Kirjailija ja Viron armeijan everstiluutnantti (evp) Leo Kunnas (s. 1967 Räpinä, Viro) valmistui Suomen maanpuolustuskorkeakoulun 1. virolaiskadettikurssilta vuonna 1994. Tämän jälkeen hän on toiminut muun muassa Viron pääesikunnan operatiivisen osaston päällikkönä, osallistunut Irakin sotaan ja julkaissut yhdeksän kirjaa, joista *Sotilasjumalan palvelija* on suomennettu (Nemo, 2004). Neuvostoaikana Kunnas tuomittiin laittomasta rajanylityksestä ja aseiden hallussapidosta vankilaan. Kunnas on 1944-elokuvan käsikirjoittaja.

Kristian Taska

Tuottaja Kristian Taska opiskeli vuosina 1991 - 1995 johtamista, käsikirjoittamista ja elokuvahistoriaa Santa Monica Collegessa Los Angelesissa sekä johtamista Concordia International Universityssä Tallinnassa. Vuonna 1993 hän perusti isänsä kanssa ensimmäisen virolaisen yksityisen tv-kanavan Kanal 2:n. Hän toimi kanavan mainos- ja liikejohtajana vuoteen 1995 ja vuodet 1997 - 2000 kanavan pääjohtajana. Vuonna 2000 Taska perusti oman tuotantoyhtiön Taska Filmin. Yhtiön ensimmäinen

tuotanto oli virolainen vuoden 2002 menestyselokuva *Nimet marmoritaulussa*, jonka käsikirjoittamiseen Taska osallistui. Taska Film on ollut osatuottajana **Antti J. Jokisen** elokuvassa *Puhdistus*. Taska on yksi R&A:ssa esitettävän 1944-elokuvan tuottajista.

1944-elokuvan tekijät Helsingissä seuraavasti: ohjaaja Elmo Nüganen sekä näyttelijät Maiken Schmidt ja Kristjan Üksküla 23.–24.9., käsikirjoittaja Leo Kunnas ja tuottaja Kristian Taska 22.–24.9. Haastattelupyynnöt Jenni Ukkonen, Atlantic Film Finland, jenni@atlanticfilm.fi

POHJOISMAIDEN NEUVOSTON ELOKUVAPALKINTO

Gunnar Jónsson

Gunnar Jónsson on islantilainen näyttelijä. R&A:ssa nähdään draama VIRGIN MOUNTAIN (2015), josta Jónsson voitti parhaan näyttelijän palkinnon Tribecan elokuvafestivaalilla. *Virgin Mountain* kertoo 43-vuotiaasta äitinsä luona asuvasta miehestä, jonka elämä muuttuu tanssituntien myötä. Elokuva esitettiin myös Berliinin elokuvajuhlilla. Jónsson näyttelee myös toisessa tämän vuoden R&A-elokuvassa RAMS (2015).

Gunnar Jónssonin vierailun ajankohta ilmoitetaan myöhemmin.

POHJOLAN HUIPUT

Abdallah "Dallas Boy" Musa

Dokumenttielokuva FOR KIBERA!n päähenkilö Abdallah Musa eli Boy Dallas on syntyperäinen kiberalainen. Dallas on seurannut, miten Nairobin Kibera on muuttunut vuosikymmenten kuluessa yhdeksi Afrikan suurimmista slummeista. Asukasmäärän kasvu on tehnyt Dallasin kotikylästä rankan ja väkivaltaisen paikan elää. Koulunsa käytyään Dallas kiinnostui kuvaamisesta, sai hankittua videokameran ja alkoi ikuistaa kiberalaisia häitä ja perhetapahtumia, mutta myös uutisaiheita DJ-hommiensa sivussa. Kun Kiberan slummiin perustettiin paikallisradiosema Pamoja FM, Dallasista tuli yksi sen toimittajista. Nyt "Kiberan ääni" vetää suosittua myöhäisillan ohjelmaansa viitenä iltana viikossa. Ohjelmassa hän nostaa esiin kiberalaisten ongelmia esiin eikä kaihdakaan kantaa.

Abdallah Musa Helsingissä 15.–20.9.

Michael Madsen

Vuonna 1971 Tanskassa syntynyt elokuvaohjaaja ja taiteilija Michael Madsen nousi kansainväliseen maineeseen *Onkalo - säteilevä hauta (Into Eternity)* -elokuvalla, jossa hän tutki ydinjätteen lopullista päämäärää esimerkkinä Suomen Eurajoen Onkalo-projekti. Tämän jälkeen Madsen on muun muassa ohjannut osion *Cathedrals of Culture* -elokuvasta **Wim Wendersin** ja **Robert Redfordin** lisäksi. Uudessa elokuvassaan VIERAILU Madsen pohtii, mitä tapahtuisi jos ulkoavaruudesta löytyisikin älyllistä elämää. Haastattelussa Madsen on tiivistänyt elokuvansa olevan yksinkertaisesti ihmiskunnan historian suurimman tapaamisen varasuunnitelma, jota YK:lla ei vielä ole. Madsen opettaa Tanskan arvostetuissa taide- ja elokuvakouluissa sekä Kaliforniassa ja Sydneyssä. Yksi hänen vetämistään työpajoista on nimeltään "Workshop for individuals with absolutely no idea for a Film".

Michael Madsen Helsingissä 24.–26.9.

Hafsteinn Gunnar Sigurðsson

Hafsteinn Gunnar Sigurðsson (s. 1978) on menestyneimpiä islantilaisia nykyohjaajia. Hänen innostuksensa elokuvantekoon lähti skeittivideoiden kuvaamisesta. Valmistuttuaan kirjallisuustieteen opinnoistaan Islannin yliopistossa Sigurðsson opiskeli elokuvaa Columbia Universityssä. Lopputyönä syntynyt lyhytelokuva *Rattlesnakes* (2007) voitti yliopiston festivaalin lisäksi useita palkintoja eri elokuvafestivaaleilla. Sigurðssonin ensimmäinen pitkä elokuva *Either Way* (2011) esitettiin yli 50 festivaalilla, ja siitä on tehty amerikkalainen versio *Prince of Avalanche* (ohj. **David Gordon Green**), joka voitti Berliinissä hopeisen karhun. R&A esittää Sigurðssonin elokuvan PARIS OF THE NORTH.

Hafsteinn Gunnar Sigurðsson Helsingissä 21.–23.9.

Nanna Kristín Magnúsdóttir

Nanna Kristín Magnúsdóttir on islantilainen näyttelijä, ohjaaja ja tuottaja. R&A:han hän saapuu esittelemään lyhytelokuvansa PLAYING WITH BALLS, joka esitetään islantilaisista lyhytelokuvista koostuvassa esityssarjassa *Ihmeellinen Islanti*. Magnúsdóttir näyttelee myös R&A:n ohjelmistoon kuuluvassa elokuvassa PARIS OF THE NORTH. Lisäksi hän on ollut mukana mm. Yle Fem -kanavalla esitetyssä islantilaisessa draamasarjassa *Kansijuttu (Pressa)*.

Nanna Kristín Magnúsdóttir Helsingissä 23.–25.9.

Baldvin Zophoníasson

Islantilainen ohjaaja-käsikirjoittaja Baldvin Zophoníasson (s. 1978) teki ensimmäisen lyhytelokuvansa jo 11-vuotiaana. Sen jälkeen hän on työskennellyt kameramiehenä ja tuottajana Islannin suurimmissa televisioyhtiöissä, opiskellut elokuvaa Norjassa ja Tanskassa sekä tehnyt paljon musiikkivideoita ja mainoksia. Hänen ensimmäinen täyspitkä ohjauksensa *Jitters* (2010) sai huomiota muun muassa Toronton elokuvajuhlilla ja Chicagon Gay&Lesbian -elokuvafestivaalilla. R&A:ssa Zophoníassonilta nähdään festivaalihitti LIFE IN A FISHBOWL. Fiktioelokuva kertoo kolmen kaksoiselämää elävän islantilaisen elämästä juuri ennen maan taloudellista romahtamista vuonna 2008. Elokuva oli Islannin Oscar-ehdokas viime vuonna.

Baldvin Zophoníasson Helsingissä 17.–20.9.

Grimur Hakonarson

Islantilainen ohjaaja Grimur Hakonarson (s. 1977) on valmistunut Prahan elokuva-akatemiasta FAMU:sta. Hänen lopputyöohjauksensa *Slavek the Shit* voitti 12 palkintoa elokuvafestivaaleilla. Hänen seuraava lyhytelokuvansa *Wrestling* sai puolestaan 25 palkintoa ja oli siten yksi Islannin menestyneimpiä lyhytelokuvia. R&A:ssa nähdään Hakonarsonin toinen kokopitkä ohjaus RAMS, joka voitti Un Certain Regard -sarjan palkinnon Cannesin elokuvajuhlilla. Elokuva kertoo lampaita kasvattavista veljeksistä, jotka eivät ole puhuneet toisilleen 40 vuoteen. Heidät tuo yhteen lampaita uhkaava tauti.

Grimur Hakonarson Helsingissä 22.–23.9.

Thomas Daneskov

Tanskalaisen nuoren monilahjakkuuden, elokuvaa opiskelevan Thomas Daneskovin (s. 1989) ensimmäinen lyhytelokuva *Puff, Puff, Pass / Ud, spring over, ind* (2013) voitti palkinnot Odensen ja Clermont-Ferrandin elokuvajuhlilla sekä viisi palkintoa Ekko short awardseilla, minkä jälkeen Daneskov nimettiin "seuraavaksi suureksi nimeksi tanskalaisessa elokuvassa". R&A:ssa nähdään Daneskovin ohjaama pienen budjetin elokuva DIY-elokuva ELITE. Elokuva voitti Uusi tulokas -palkinnon Kööpenhaminan Cph Pix -elokuvajuhlilla. Kansainvälinen tuomaristo kiitteli löytäneensä "persoonallisen aikalaisnäkemysen tanskalaisessa indie-elokuvassa". Juryn mukaan elokuva on "kollektiivihengessä tehty häiriintynyt, mutta hilpeä muotokuva etuoikeutetuista nuorista".

Thomas Daneskov Helsingissä 24.–27.9.

Ronnie Sandahl

Ronnie Sandahl (s. 1984) on ruotsalainen toimittaja-kirjailija ja elokuvaohjaaja. Sandahl on aikaisemmin käsikirjoittanut ja ohjannut kaksi lyhytelokuvaa: suhdedraaman *Lucky Bastards* (2010) ja tragikomedian *The Route 43 Miracle* (2012). R&A:ssa näemme Sandahlin ensimmäisen täyspitkän ohjauksen UNDERDOG (2014). *Underdog* on elokuva kaipauksesta ja ihmisten epätasa-arvosta. Elokuvassa ruotsalainen nuori Dino muuttaa Norjaan hanttihommiin. Norja on kasvanut isoksi ja massatyöttömyydestä kärsivät ruotsalaiset toimivat norjalaisten palvelijoina. *Underdog* palkittiin Chigacon elokuvajuhlilla parhaana elokuvana.

Ronnie Sandahl Helsingissä 18.–20.9.

Annika Hellström

Ruotsalainen tuottaja Annika Hellström opiskeli elokuvaa New Yorkissa 80-luvun lopulla ja seuraavan vuosikymmenen alussa. Sen jälkeen hän työskenteli apulaisohjaajana ja käsikirjoittajana Ruotsissa,

kunnes perusti oman tuotantoyhtiönsä Cinecic Filmsin vuonna 2006. Cinecic Films tuottaa fiktioelokuvia, televisiodraamaa ja dokumentteja, ”jotka saavat ihmiset ajattelemaan, nauramaan ja itkemään”. R&A:ssa nähdään Hellströmin tuotannot UNDERDOG (2014) ja FLOCKING (2015). *Underdog* palkittiin parhaana elokuvana Chigacon elokuvajuhlilla. *Flocking* palkittiin kristallikarhulla Berliinin elokuvajuhlien lastenelokuvasarjassa.

Annika Hellström Helsingissä 22.–24.9.

BALKANIZE!

Cuzin Toma

Cuzin Toma on romanialainen näyttelijä. R&A esittää Toman elokuvat AFERIM! (2015) ja THE TREASURE (2015). Mustavalkoinen draama *Aferim!* voitti parhaan ohjauksen hopeisen karhun tämän vuoden Berliinin elokuvajuhlilla. Toma näyttelee elokuvassa mustalaisorjaa, joka pakenee isännältään. *Treasure* puolestaan on romanialainen musta komedia naapuruksista, jotka alkavat etsiä piilotettua aarretta.

Cuzin Toma Helsingissä 22.–25.9.

Cristina Toma

Cristina Toma on romanialainen näyttelijätär. R&A:ssa näemme Toman elokuvan THE TREASURE (2015), jossa hän näyttelee miehensä **Cuzin Toman** kanssa.

Cristina Toma Helsingissä 22.–25.9.

Vuk Rsumović

Serbialaisen runoilija **Ljubivoje Rsumovićin** poika, käsikirjoittaja-tuottaja-ohjaaja Vuk Rsumović (1975) on tunnettu muun muassa käsikirjoituksistaan serbialaisiin elokuvaan *Slobodan pad* (2004) ja *Valter* (2012). Hän on ollut mukana käsikirjoittamassa myös dokumentteja, animaatioita ja teatterinäytelmiä. R&A:ssa nähdään Rsumovićn esikoisohjaus, tositahtumiin perustuva NO ONE'S CHILD (2014). Elokuva kertoo susien kasvattamasta pojasta ja hänen vaivalloisesta matkastaan sivilisaation pariin. Tunteita herättävän draaman lisäksi Rsumovićn elokuva tarjoilee pohdintaa yksilöllisestä ja kansallisesta identiteetistä sekä tutkii raakuuden samankaltaisuutta ihmisten ja eläinten maailmassa.

Vuk Rsumović Helsingissä 23.–25.9.

Visar Morina

Kosovolainen ohjaaja-käsikirjoittaja Visar Morina (1979) on valmistunut Kölnin Academy of Media Arts -opinahjosta. Hän voitti lyhytelokuvillaan *A Safe Place for Everyone* (2007), *Sirens* (2008) ja *Death by Suffocation* (2010) palkintoja kansainvälisessä opiskelijoiden elokuvakilpailussa. *Of Dogs and Wallpaper* voitti Locarnon elokuvajuhlien lyhytelokuvapalkinnon. R&A:ssa nähdään Morinan ensimmäinen täyspitkä elokuva BABAI (2015), joka sai Karlovy Varyn elokuvajuhlilla parhaan ohjauksen palkinnon. Elokuva kertoo 10-vuotiaasta kosovolaispojasta Norista, jonka isä lähtee Saksaan kokeilemaan onneaan, ja Nori päättää seurata häntä.

Visar Morina Helsingissä 17.–20.9.

MENNEISYYDEN PAINO

Martti Helde

Käsikirjoittaja ja ohjaaja Martti Helde syntyi vuonna 1987 pienessä kylässä Keski-Virossa. Hänen maailmankuvansa muodostumiseen vaikutti pappina toiminut isoisa. Koulun ohella Helde keskittyi taidekoulussa maalaamiseen ja harrasti teatteria. Helden 16-vuotiaana tekemä ensimmäinen elokuvakokeilu aiheutti kohun Viron mediassa ja politiikassa. Helde on valmistunut Baltic Film and Media Schoolin elokuvaohjaajalinjalta. Hänen esikoiselokuvansa IN THE CROSSWIND on palkittu mm. Angersin, Göteborgin, Mannheim-Heidelbergin, Tallinnan, Thessalonikin ja Varsovan elokuvajuhlilla.

Martti Helde Helsingissä 20.–23.9.

MAAILMOJEN RAKENTAJAT

Randall Wright

Randall Wright on lontoolainen ohjaaja ja tuottaja, joka on tehnyt yli kaksikymmentä dokumenttielokuvaa. Hänen tärkeimpiin töihinsä lukeutuvat mm. kriitikoiden ylistämä *Lucian Freud: A Painted Life*, brittiläisestä näytelmäkirjailijasta **Jack Rosenthalista** kertova *Jack. The Lad*, sekä vakooja **John Le Carren** urasta kertova *The Secret Centre*. Randallin viimeisin dokumentti, R&A:ssa esitettävä HOCKNEY on intiimi potretti nykytaiteilija **David Hockneysta**. HOCKNEY on jo ohjaajan toinen elokuva kuuluisasta taiteilijasta. Ensimmäinen, *Secret Knowledge*, demonstroi Hockneyn teoriaa, jonka mukaan taidemaalarit käyttivät linssejä, peilejä ja muita optisia välineitä taiteensa apuvälineinä jo 1400-luvulla.

Randall Wright Helsingissä 18.–20.9.

Raul Garcia

Espanjalainen Raul Garcia aloitti animaattorin uransa Madridissa 19-vuotiaana. Hän on työskennellyt yli 25 pitkässä animaatioelokuvassa ja saanut palkintoja ja tunnustusta maailmanlaajuisesti. Tuottelias Garcia oli ensimmäinen Walt Disney Studiolle palkattu espanjalainen animaattori. Hän on työskennellyt hahmoanimaattorina lukuisissa elokuvissa, mm. Disney-klassikoissa *Leijonakuningas* (1994) ja *Kaunotar ja hirviö* (1991). Garcia on kirjoittanut kirjoja animaatiotekniikoista ja opettaa ympäri maailman. R&A:ssa nähtävä EXTRAORDINARY TALES (2015) on **Edgar Allan Poen** viiteen tarinaan perustuva antologia.

Raul Garcia Helsingissä 19.–25.9.

RAKKAUDEN ROOLIT

Peter Strickland

Peter Strickland on Britanniassa vuonna 1973 syntynyt elokuvaohjaaja ja käsikirjoittaja. Hänen esikoiselokuvansa *Katalin Varga* (2009) oli itsenäisesti tuotettu maaseudulle sijoittuva pienen budjetin kostodraama. Elokuva voitti vuonna 2009 Berliinin elokuvajuhlien hopeisen karhun sekä Euroopan elokuva-akatemian Discovery of the Year -palkinnon. Stricklandin seuraava ohjaus oli vuoden 2012 *Berberian Sound Studio*. 1970-luvun italialaisille jännitys- ja kauhuelokuville kunniaa tehnyt elokuva voitti mm. neljä palkintoa British Independent Film Awards -tilaisuudessa. Ohjaajan elokuvista R&A:ssa esitetään eroottinen draamaelokuva THE DUKE OF BURGUNDY sekä BJÖRK: BIOPHILIA LIVE -konserttielokuva, jonka Strickland ohjasi yhdessä Nick Fentonin kanssa.

Peter Strickland Helsingissä 22.–24.9.

Lina Mannheimer

Ruotsalainen Lina Mannheimer on opiskellut elokuvaa ja taidehistoriaa Nebrijan yliopistossa Madridissa sekä kauppatieteitä Stockholm School of Economicsissa. Viimeisteltään elokuvatuotannon opintonsa Göteborgin elokuvakoulussa Mannheimer teki töitä elokuva-alan yrityksissä New Yorkissa ja Lontoossa. R&A:ssa nähtävä Mannheimerin ohjaama THE CEREMONY kertoo iäkkästä dominasta **Catherine Robbe-Grillet'istä**, jonka kanssa Mannheimer alkoi työskennellä vuonna 2009. Mannheimerin debyyttielokuva, Robbe-Grillet'istä kertova *The Contract* -lyhytelokuva valmistui vuonna 2010.

Lina Mannheimer Helsingissä 17.–19.9.

RANSKALAINEN KOSKETUS

Diastème

Diastème, oikealta nimeltään **Patrick Asté**, on ranskalainen ohjaaja, muusikko, kirjailija ja käsikirjoittaja. Ennen siirtymistään elokuvan ja teatterin pariin hän kirjoitti artikkeleja useille ranskalaisille lehdille (mm. *Première, L'Autre Journal*). R&A esittää Diastèmen toisen pitkän elokuvan, Ranskan uusnatseista kertovan FRENCH BLOODin (*Un Français*, 2014). Elokuva aiheutti Ranskan ensi-iltansa aikoihin runsaasti kohua arkaluonteisen aiheensa takia ja keskustelua siitä, voidaanko sitä esittää.

Diastème Helsingissä 21.–23.9.

ÄÄNIAALLOILLA

Alexander Dunn

Alexander Dunn on Lontoossa elävä ohjaaja, tuottaja ja leikkaaja. Hän on työskennellyt television ja mainonnan kentällä jo kymmenen vuoden ajan. Dunn saapuu Helsinkiin esittelemään esikoispitkää elokuvaansa, dokumenttia 808. Elokuva kertoo musiikin historian mullistaneesta Roland TR-808 -rumpukoneesta. Dunn pääsi haastattelemaan elokuvaansa varten musiikkialan suurimpia tähtiä kuten The Beastie Boysia, **Phil Collinsia**, **Pharrell Williamsia** ja **Rick Rubinia**. Dunn on haastattelussa kuvannut 808:aa elokuvaksi, jota voi kuunnella. Leikkauspöydällä Dunn halusi antaa elokuvalleen samankaltaisen rytmin kuin se, jonka 808-rumpukone tarjosi musiikille.

Alexander Dunn Helsingissä 23.–25.9.

Alex Noyer

Juuriltaan suomalainen Alex Noyer on Lontoossa asuva tuottaja. Hän perusti tuotantoyhtiön You Know Filmsin, joka tuottaa erityisesti taiteen ja kulttuurin kentälle sijoittuvia dokumenttielokuvia. Noyerin käsikirjoittama ja tuottama dokumentti *New York Influence City* on esitetty mm. PBS ja Sky Arts -kanavilla. Kyseinen dokumenttielokuva johdatti Noyerin lounaalle kuuluisan musiikkituottajan **Arthur Bakerin** kanssa. Lounaan aikana syntyi ajatus 808-dokumenttielokuvasta, joka kertoisi legendaarisen Roland TR-808 -rumpukoneen tarinan. Intohimoinen musiikin kuuntelija Alex Noyer saapuu Helsinkiin esittämään tuottamansa elokuvan yhdessä ohjaaja **Alex Dunningin** kanssa. Noyer tahtoo dokumentilla valottaa rumpukoneen valtavaa merkitystä musiikin historialle.

Alex Noyerin vierailun päivät ilmoitetaan myöhemmin.

YKSIN KAIKKIA VASTAAN

Beata Gårdeler

Ohjaaja Beata Gårdeler opiskeli ohjausta Kalix folkhögskolanissa ja on sen jälkeen työskennellyt laajalti televisiossa ja elokuvissa, mm. Jan Troellin apulaisohjaajana ja roolittajana. Hänen ensimmäinen pitkä elokuvansa IN YOUR VEINS keräsi huomiota ja kehuja, ja Gårdeler voitti elokuvasta Guldbaggen-palkinnon. Beata Gårdeler saapuu Helsinkiin esittelemään elokuvaansa Flocking, joka sijoittuu pienelle paikkakunnalle Pohjois-Ruotsiin. Ohjaaja on kasvanut samankaltaisessa ympäristössä, ja on kertonut elokuvassaan esiintyvien sosiaalisten käytäntöjen ja kirjoittamattomien sääntöjen kulttuurin olevan hänelle tuttu lapsuuden maisemista. Häntä kuitenkin kiehtoo se, miten sosiaalinen media on tuonut uuden kommunikaation ulottuvuuden myös pienen yhteisön elämään.

Beata Gårdeler Helsingissä 22.–25.9.

Agneta Fagerström Olsson

Agneta Fagerström Olsson (s. 1948) on ruotsalainen ohjaaja-käsikirjoittaja, joka tunnetaan muun muassa **Henning Mankellin** ja **Liza Marklundin** dekkareiden televisiosovituksista. R&A:ssa nähdään elokuva FLOCKING (2015), jonka hän tuotti yhdessä Annika Hellströmin kanssa. *Flocking* palkittiin kristallikarhulla Berliinin elokuvajuhlien nuortenelokuvasarjassa.

Agneta Fagerström Olsson Helsingissä 22.–24.9.

Ognjen Sviličić

Ognjen Sviličić (s. 1971) on kroatialainen elokuvaohjaaja ja käsikirjoittaja. Nuoruudessaan hän ei ollut elokuvafanaatikko ja päätyikin opiskelemaan elokuvantekoa Zagrebin taideakatemiaan päähänpistosta. Hän on toiminut käsikirjoittajana ja etenkin neuvonantajana useille ohjaajille ja häntä on kutsuttu ”kroatialaisen elokuvan Mabuseksi”, joka ”herättää elokuvaohjaajat kuolleista”. Sviličićin ensimmäinen pitkä elokuva oli *Wish I Were a Shark* (2000), joka oli Kroatiassa vuoden katsotuin elokuva. Hänen seuraava elokuvansa *Sorry for Kung Fu* (2004) nosti Sviličićin kansainväliseen maineeseen. Hänen seuraava elokuvansa ARMIN (2007) voitti lukuisia palkintoja kansainvälisillä festivaaleilla ja oli Kroatian Oscar-ehdokas. Sviličić saapuu Helsinkiin esittelemään uuden elokuvansa THESE ARE THE RULES, joka on kertoo perheen taistelusta auktoriteetteja vastaan tragedian keskellä.

Ognjen Sviličić Helsingissä 19.–22.9.

VINKSALLAAN

Karoly Ujj Mészáros

Karoly Ujj Mészáros (s. 1968) on unkarilainen käsikirjoittaja-ohjaaja. Yhdeksän viime vuoden aikana hän on ohjannut kymmenen lyhytelokuvaa, jotka ovat voittaneet yli 30 palkintoa. Mészáros on koulutukseltaan taloustieteilijä. R&A:ssa nähdään hänen ensimmäinen täyspitkä ohjauksensa, musta komedia LIZA, THE FOX-FAIRY. Elokuva oli Unkarissa kansallinen menestys, ja sen näki yli 100 000 katsojaa. Komedia sai pääpalkinnon Portugalin Fantasporto-elokuvajuhlilla. Elokuvan naiivi blondisinkku on varma ylleen langetetusta kirouksesta, jonka mukaan kaikki hänen kosijansa kokevat tuskallisen kuoleman. Voiko kirouksen voittaa?

Karoly Ujj Mészáros Helsingissä 17.–20.9.

August B. Hanssen

August B. Hanssen on elokuvantekijä Grimstadista, Norjasta. Hän on työskennellyt elokuva-alalla 15 vuotta ohjaten dokumenttielokuvia (*All About My Father*, 2003, *Natural Born Star*, 2007, *Club 7*, 2013). Hanssen sai eräänä päivänä postissa paketin Idalta, joka sisälsi yli 50 tuntia Ida-nimisen naisen omasta elämästään kuvaamaa materiaalia. Hanssen katsoi paikoin järkyttävän materiaalin ja ymmärsi sen tärkeyden. Syntyi dokumenttielokuva IDA'S DIARY, joka kertoo henkisesti sairastuneen ihmisen mielenmaisemasta hänen itsensä kuvaamana. Hanssen joutui pohtimaan useita eettisiä kysymyksiä tehdessään elokuvaa: hän halusi tehdä Idalle oikeutta ja antaa rehellisen kuvan tämän tilasta, mutta mässäilemättä. Siksi hän tekikin tietoisesti päätöksen olla näyttämättä fyysisesti itsetuhoisia kohtauksia elokuvassaan.

August B. Hanssen Helsingissä 24.–25.9.

Jaan Toomik

Jaan Toomik (s. 1961, Tartto, Viro) pidetään Viron kansainvälisesti kuuluisimpana taiteilijana. Esikoiselokuvassaan LANDSCAPE WITH MANY MOONS Toomik käsittelee samoja kysymyksiä, joita hän on käsitellyt taiteessaan: kuolemaa, seksuaalisuutta, ruumiin muutoksia, toden ja unen suhdetta, ihmisen pelkoja ja vieraantumista itsestään ja maailmasta. Toomik on johtanut Viron taideakatemia monialaisen taiteen ohjelmaa. Tällä hetkellä hän toimii akatemian maalaustaiteen osaston johtajana.

Jaan Toomik Helsingissä 23.–25.9.

Magnus Hedberg

Magnus Hedberg on malmöläinen elokuvaohjaaja, jonka toinen pitkä elokuva FROM THE DEPTHS OF MY HEART (*Från djupet av mitt hjärta*, 2014) esitetään R&A:ssa. Elokuva on unenomainen draama nuorista, jotka lähtevät melontaretkelle Skånen kuvankauniisiin maisemiin. Leppoisa retkeily alkaa saada tummia sävyjä, ja matka muuttuu kauhistuttavaksi selviytymistaisteluksi. Hedberg on kertonut pitävänsä kauhuelokuvista, ja *From the Depths of My Heart* lainaakin vivahteita kauhugenrestä. Esimerkiksi elokuvan musiikki on ohjaajan mukaan saanut vaikutteita *Manajasta* ja muista 70-luvun kauhuelokuvista.

Magnus Hedberg Helsingissä 21.–24.9.

GENRERAJOILLA

Hiroyuki Hata

Japanilainen Hiroyuki Hata on yksi LEGACY OF SOMA -teatterielokuvan tuottaneen ja sitä levittävän Village Inc. -yhtiön johtajista. Teatteriesitysten filmatisoinnit ovat Japanissa supersuosittuja. Gekidan Shinkansen -ryhmän historiallissävyyinen mangamainen miekkaseikkailu *Legacy of Soma* on ollut Japanissa loppuunmyyty hittiesitys teatterikiertueella. Esityksen miespääosassa nähdään *Norwegian Wood* -elokuvasta tuttu **Kenichi Matsuyama**.

Hiroyuki Hata Helsingissä 17.–23.9.

TÄYTTÄ VAUHTIA

Amber Fares

Syyskuun 11. päivän iskujen jälkeen kanadanlibanonilainen Amber Fares jätti kaupallisen alan työnsä syventääkseen ymmärrystään Lähi-idän elämästä. Kanadassa syntynyt ja opiskellut Fares oli perustamassa SocDoc Studios -yhtiötä, joka keskittyy tuottamaan sosiaalisiin aiheisiin paneutuvia elokuvia. Faresin ensimmäinen lyhytelokuva *Ghetto Town* kiersi festivaaleja vuonna 2009. R&A:ssa nähtävän SPEED SISTERS -dokumenttinsa aiheen hän löysi Palestiinasta. Elokuva kertoo viiden naisen street car -rallitiimistä, joka kilpailee tasaväkisesti alueen miesvaltaisilla areenoilla. Fares on myös tuottanut ja ohjannut elokuvia eri järjestöille, kuten UNRWA:lle.

Amber Fares Helsingissä 21.–24.9.

Cosima Spender

Cosima Spender kasvoi Italiassa Sienan kaupungissa. 14-vuotiaana hän muutti taiteilijavanhempiensä kanssa Lontooseen. Hän opiskeli antropologiaa ja taidehistoriaa University of Londonissa. Spender matkusteli paljon ja kuvasi näkemäänsä, minkä seurauksena hän päätti opiskella dokumenttielokuvaa Lontoon National Film and Television Schoolissa. Valmistumisensa jälkeen Spender on ohjannut useita dokumenttielokuvia BBC:lle. Hänen edellinen elokuvansa *Gorkyn abstrakti elämä* (2011) oli henkilökohtainen elokuva Spenderin isoisästä, ekspressionisti Arshile Gorkysta. Uudessa elokuvassaan PALIO Spender matkaa myös menneisyyteensä, Sienan kaupunkiin, jossa pidetään legendaarinen, maailman vanhin laukkakisa. Spenderin mukaan hänen naiseudestaan oli Italiassa hyötyä, sillä kuvausten aikana hänelle selvisi, että machokulttuurin kirjoittamaton sääntö on se, ettei naiselle sanota *ei*.

Cosima Spender Helsingissä 20.–21.9.

HULLUNKURISET PERHEET

Mark Noonan

Irlantilainen käsikirjoittaja-ohjaaja Mark Noonan (s. 1982) opiskeli arkkitehtuuria ennen pestautumistaan palkintoja kahmineeseen dublinilaiseen Venom Film -tuotantoyhtiöön. Jo Noonanin ensimmäinen lyhytelokuva *Questions* sai Claire Lynch -palkinnon Corkin elokuvajuhlilla ja kunniamaininnan Galway Film Fleadhissa. R&A:ssa nähdään Noonanin ensimmäinen täyspitkä elokuva YOU'RE UGLY TOO (2015), joka kertoo vanhempansa menettäneestä, enonsa hoteisiin joutuvasta tytöstä. Eno on tytön lähin omainen, mutta juuri vankilasta vapautunut ja entuudestaan tuntematon. Elokuvassa enona nähdään *Game of Thronesista* tuttu Aidan Gillen. *You're Ugly Too* palkittiin parhaana esikoiselokuvana Berliinin elokuvajuhlilla.

Mark Noonan Helsingissä 17.–20.9.

Veiko Öunpuu

Veiko Öunpuu (s. 1972) on Saarenmaalla syntynyt virolainen ohjaaja, käsikirjoittaja ja yksi maansa tärkeimmistä taide-elokuvantekijöistä. Hänet tunnetaan parhaiten elokuvista *Autumn Ball* (*Sügisball*, 2007), joka palkittiin Venetsiassa Horizon Award -palkinnolla ja *The Temptation of St. Tony* (*Püha Tõnu kiusamine*, 2009), joka valittiin Viron Oscar-ehdokkaaksi kilpailemaan parhaan vieraskielisen elokuvan tittelistä vuoden 2010 Oscar-gaalassa. Öunpuun elokuvat ovat yleensä hidastempoisia taide-elokuvia, ja niissä nähdään paljon omalaatuisia hahmoja. R&A esittää hänen tuoreimman ohjauksensa, ROUKLIN.

Juhan Ulfsak

Juhan Ulfsak (s. 1973) on virolainen näyttelijä ja ohjaaja, joka saapuu R&A:han tähdittämänsä ROUKLI- elokuvan vieraana. Ulfsak on tuttu kasvo suomalaiselle yleisölle, sillä hän näytteli **Pirjo Honkasalon** vuonna 2013 ilmestyneessä *Betoniyössä*, ja vieraili elokuvan kotimaisessa ensi-esityksessä R&A:ssa. Viron parhaimmaksi miespuoliseksi teatterinäyttelijäksi vuonna 2012 valittu Ulfsak on ROUKLIN ohjaajan Veiko Öunpuun luottonäyttelijä, ja hän onkin näytellyt mm. Öunpuun elokuvissa *Tühirand* (2006) ja *Syystanssi* (*Sügisball*, 2007). Ulfsak työskentelee Tallinnan arvostetussa Von Krahl -teatterissa ja hän on valmistunut Tarton yliopiston Viljandin kulttuuriakatemiasta. Ulfsakin isä on Lembit Ulfsak, joka on yksi Viron tunnetuimmista näyttelijöistä ja elokuvaohjaajista.

Veiko Öunpuu ja Juhan Ulfsak Helsingissä 19.–21.9.

Tom Sommerlatte

Tom Sommerlatte (s. 1985) on berliiniläinen näyttelijä, ohjaaja ja käsikirjoittaja, jonka pitkä debyyttiohjaus SUMMERS DOWNSTAIRS esitetään R&A:ssa. Sommerlatte opiskeli näyttelemistä Leipzigin musiikki- ja teatteriakatemiassa ja hän on esiintynyt useissa elokuva- ja tv-tuotannoissa. Sommerlatte harrastaa nyrkkeilyä, miekkailua, purjehtimista ja hiihtämistä. Hän puhuu toisena äidinkielenään ranskaa.

Tom Sommerlatte Helsingissä 21.–24.9.

VAPAAUS, VELJEYS, TASA-ARVO!

Masha Novikova

Venäläinen ohjaaja Masha Novikova (s.1956) opiskeli pedagogiikkaa ja toimi opettajana Moskovassa. Myöhemmin hän työskenteli ohjaajan apulaisena Kazakstanissa ja televisiotuottajana Hollannissa. Hän alkoi kuvata itse vuonna 2000 ja kuvasi Tšetšeniassa eri ohjaajille. Vuonna 2005 hän ohjasi ensimmäisen oman dokumenttinsa. R&A:ssa nähdään Novikovan ohjaus CARGO 200 (2007). Dokumentti kertoo Ukrainan sodassa kuolleista venäläisistä sotilaista. Koska sotaa ei virallisesti tunnusteta, sotilaiden ruumiit lähetetään takaisin rahdilla koodinimellä 'Cargo 200' ja haudataan kaikessa hiljaisuudessa nimettömänä.

Masha Novikova Helsingissä 18.–21.9.

ELÄMÄN AAMUT JA ILLAT

Alanté Kavaïté

Alanté Kavaïté (s. 1973) aloitti elokuvaauransa vuonna 1992 näyttelijänä **Raimundas Banionisin** elokuvassa *Jazz*. Hän muutti Liettuasta Avignoniin ja myöhemmin Pariisiin opiskelemaan École nationale supérieure des Beaux-Artsiin erikoistuen valokuvaukseen ja videotaiteeseen. Esikoiselokuvansa *Fissures* jälkeen hän palasi Liettuaan tekemään elokuvan SUMMER OF SANGAILE, joka sai ensiesityksensä Sundance-festivaalilla. Elokuva on ensimmäinen liettualainen LGBT-elokuva. Se kertoo nuoresta Sangailesta, joka viettää kesää maaseudulla löytäen uuden tuttavuuden Austén kautta uuden tarkoituksen elämäänsä. Elokuvassa lentäminen on suuressa roolissa. Kavaïtén mukaan liettualaiset ovatkin pakkomielteisen kiinnostuneista lentämisestä ja lentävistä asioista.

Alanté Kavaïté Helsingissä 17.–19.9.

Levana Finkelstein

Levana Finkelstein on Israelissa tunnettu ja arvostettu näyttelijä niin elokuvan, television kuin teatterinkin kentällä. Finkelstein syntyi Bulgariassa vuonna 1941, ja muutti sittemmin Tel Aviviin. Hän on opiskellut näyttelemistä Tel Avivissa ja New Yorkissa, ja on saanut lukuisia tunnustuksia työstään. Erään roolinsa myötä Finkelstein kiinnostui myös kuvanveistosta, ja hänen veistoksiaan on nähtävillä Israelissa, Yhdysvalloissa ja Bulgariassa. R&A:ssa nähtävä JÄÄHYVÄISET (*The Farewell Party*) on vakava mutta koominen elokuva ikääntymisestä ja eutanasiasta. Elokuvan ohjaajien **Tal Granitin** ja **Sharon Maymonin** mukaan monet näyttelijät eivät halunneet elokuvaan sen tematiikan takia. Esimerkiksi Finkelsteinin roolihenkilön aviomiestä näyttelevä **Ze'ev Reva** oli konsultoinut rabbiaan ennen roolin vastaanottamista.

Levana Finkelstein Helsingissä 19.–22.9.

Haastattelupyynnöt ja lisätiedot:

Tiedottaja Janne Sundqvist

050-5464396

janne@hiff.fi